

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินผลการคั่นคืนสารนิเทศ จากฐานข้อมูลซีดี-รอม ของบรรณารักษ์บริการตอบคำถาม ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ศึกษาความต้องการจากการคั่นคืน สารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ของผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในด้าน วัตถุประสงค์ รูปแบบรายการ และประเภทเอกสารที่ต้องการ และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อผลการคั่นคืน
2. ประเมินผลการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ของบรรณารักษ์ บริการตอบคำถามในด้านอัตราความถูกต้องและตรงกับความต้องการ และอัตราความใหม่ของการคั่น
3. ศึกษาปัญหาในการคั่นคืนสารนิเทศ จากฐานข้อมูลซีดี-รอม ของบรรณารักษ์ บริการตอบคำถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ผู้ใช้บริการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
 2. บรรณารักษ์บริการตอบคำถามที่คั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้ ผู้วิจัยจึงกำหนดลำดับขั้นตอนของการวิจัยไว้ดังนี้
1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับการประเมินผลการคั่นคืนสารนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการคั่นคืนสารนิเทศ ทั้งที่เป็นเอกสารภายในประเทศและต่างประเทศ
 2. สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการให้บริการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอมของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัดให้มีบริการนี้
 3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยชุดที่ 1 คือ แบบสอบถาม สำหรับผู้ให้บริการ
 4. ทดสอบแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ โดยส่งให้กับผู้ให้บริการของห้องสมุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยทดลองตอบ

5. เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 โดยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้บริการจากบรรณารักษ์ของห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีบริการนี้
6. สร้างเครื่องมือวิจัย ชุดที่ 2 คือ แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการ
7. ทดสอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับผู้ใช้บริการ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ทดลองตอบ
8. เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 2 โดยส่งแบบสอบถามให้กับผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นผู้คืนข้อมูลให้กับผู้ใช้บริการในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1
9. วิเคราะห์ข้อมูล โดยลงรหัสข้อมูล จากแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด จำนวน 133 ชุด แล้ววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC
10. สรุปและรายงานผลการวิจัย โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผล และอภิปรายผลการวิจัยร่วมกับวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานในการวิจัยร่วมกับวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างวันที่ 1-30 สิงหาคม 2537 โดยส่งแบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นไปยังห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งที่จัดให้มีบริการนี้ ในการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นครั้งนี้ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ชื่อหน่วยงานของห้องสมุดที่รับผิดชอบบริการซีดี-รอม ฐานข้อมูลที่ให้บริการ ลักษณะของการให้บริการ ชื่อและตำแหน่งของผู้ให้บริการระบบซีดี-รอม ที่ให้บริการ จำนวนอุปกรณ์ที่ให้บริการและเวลาในการให้บริการ (รายละเอียดของผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในบทที่ 2)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า ฐานข้อมูลซีดี-รอม ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ให้บริการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและให้บริการในลักษณะมีบรรณารักษ์คืนข้อมูลให้กับผู้ใช้บริการจะคืนข้อมูลเอง หรือให้บรรณารักษ์คืนข้อมูลให้ก็ได้ มีจำนวนทั้งสิ้น 27 ฐานข้อมูลในห้องสมุด จำนวน 24 แห่ง ดังรายละเอียดในบทที่ 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการในการวิจัยนี้โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ฐานข้อมูลละ 15 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 405 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละฐานข้อมูลของแต่ละห้องสมุด แสดงเปรียบเทียบจำนวนข้อมูลที่ได้รับกลับคืนในตารางที่ 2

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้บริการนั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้บริการทุกคน ที่ลงชื่อไว้ในแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการที่ได้รับกลับคืนและในกรณีที่ให้บริการมากกว่า 1 ครั้ง ก็จะนับเป็นคนเดียว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด สำหรับผู้ใช้บริการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม และแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการคั่นคืนสารนิเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานในการวิจัยนี้
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเรียนปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามไปทดสอบดังนี้

4.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ทดสอบจากผู้ให้บริการฐานข้อมูลซีดี-รอม ฐานข้อมูล ERIC และ Dissertation Abstract ondisc ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ ฐานข้อมูลละ 3 ชุด รวมเป็น 6 ชุด

4.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการทดสอบจากบรรณารักษ์ผู้ให้บริการฐานข้อมูลซีดี-รอม ที่สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันวิทยบริการ และห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ 5 ชุด

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเนื้อหาข้อมูล ตามที่ได้รับจากการทดสอบและนำไปเรียนปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง จึงได้แบบสอบถามดังนี้

5.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ก.)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล และการใช้บริการ เรื่อง สถานภาพของผู้ใช้บริการ วัตถุประสงค์ของการใช้บริการ จำนวนครั้งในการใช้บริการ ลักษณะของการมาใช้บริการ สาขาวิชาของฐานข้อมูลที่ใช้ค้น ลักษณะของการคั่นคืนสารนิเทศของผู้ใช้บริการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการคั่นคืนสารนิเทศของผู้ใช้บริการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการคั่นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม ของผู้ให้บริการ เรื่อง รูปแบบของผลการค้นประเภทของข้อมูล และข้อมูลย้อนหลัง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับผลการค้นหาที่ผู้ใช้บริการได้รับ เรื่อง รูปแบบของผลการค้นหา จำนวนรายการเอกสารทั้งหมดที่ค้นหา จำนวนรายการเอกสารที่ค้นหา และผู้ใช้บริการคิดว่าถูกต้องและตรงกับความต้องการ จำนวนรายการเอกสารที่ค้นหา ผู้ใช้บริการคิดว่าถูกต้องและตรงกับความต้องการและเป็นรายการที่ไม่เคยค้นพบมาก่อน จำนวนรายการเอกสารที่ค้นหาแต่ไม่ตรงกับความต้องการ และคำถามแบบเปิดให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ได้รับผลการค้นหาไม่ตรงกับความต้องการ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อผลการค้นหา เรื่องจำนวนรายการเอกสารทั้งหมดที่ค้นหา จำนวนรายการเอกสารที่ค้นหาได้ถูกต้องและตรงกับความต้องการ ความทันสมัยของรายการเอกสาร รูปแบบของผลการค้นหาที่ได้รับ ประเภทของผลการค้นหาที่ได้รับข้อมูลย้อนหลัง และคำถามแบบเปิดให้ผู้ใช้บริการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้มีความพึงพอใจต่อผลการค้นหาน้อยหรือน้อยที่สุด และความคิดเห็นอื่น ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อฐานข้อมูลที่ใช้บริการ ไว้ในแบบสอบถามแต่ละชุด และขอให้ผู้ใช้บริการลงชื่อของตัวเองเพื่อเป็นข้อมูลในการจำแนกผลการค้นหาที่ผู้ใช้บริการได้รับตามฐานข้อมูล และตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการค้นคืนสารสนเทศของผู้ใช้บริการ

5.2 แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

(ภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้บริการ เรื่อง ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความรู้เกี่ยวกับฐานข้อมูล ปัญหาเกี่ยวกับคู่มือในการค้นหาคำค้น ปัญหาเกี่ยวกับผู้ใช้บริการ และคำถามแบบเปิดถามความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับบริการนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ โดยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ผู้ให้บริการค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูล ซีดี-รอม ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 24 แห่ง ระหว่างเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2538 ในการแจกแบบสอบถาม และให้ผู้ใช้บริการส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ พบว่ามีห้องสมุดจำนวน 13 แห่ง ให้บริการโดยระบบข่ายงาน ประกอบด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์
2. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. สำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. สำนักหอสมุด
5. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

6. สำนักวิทยบริการ
7. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

8. ห้องสมุดกลุ่มแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

9. สำนักหอสมุด
10. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
11. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
12. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

13. ห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ

นอกจากนี้ห้องสมุดส่วนใหญ่ อนุญาตให้ผู้ใช้บริการค้นคืนสารนิเทศจากฐานข้อมูล ซีดี-รอม ด้วยตัวเอง ดังนั้น จึงมีผู้ใช้บริการจำนวนน้อยที่ขอให้บรรณารักษ์ค้นข้อมูลให้และบางฐานข้อมูลมีผู้ใช้บริการจำนวนน้อยมาก ทำให้มีฐานข้อมูลที่ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้เลย จำนวน 12 ฐานข้อมูลดังต่อไปนี้

AGRIS
 AIDS
 BIOCHEMISTRY AND BIOPHYSICS CITATION INDEX
 BIOTECHNOLOGY CITATION INDEX
 CANCER CD
 CHEMISTRY CITATION INDEX
 CONSULT-Scientific American Medicine on Compact disc
 COMPUTERIZED CLINICAL INFORMATION SYSTEM (CCIS)
 DRUG INFORMATION SOURCE
 NTIS
 OXFORD TEXTBOOK OF MEDICINE
 SCIENTIFIC AMERICAN CUMULATIVE INDEX

ดังนั้น จึงมีฐานข้อมูลที่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 15 ฐานข้อมูลดังต่อ

ไปนี้

ADONIS
 AGRICOLA
 AQUATIC SCIENCE & FISHERIES ABSTRACT
 CAB ABSTRACT SERVICE
 COMPENDEX
 COMPUTER SELECT
 EXCERPTA MEDICA
 INSPEC
 INTERNAL MEDICINE
 LIFE SCIENCE COLLECTION
 MEDLINE
 NEW ENGLISH JOURNAL OF MEDICINE
 NURSING & ALLIED HEALTH
 SCIENCE CITATION INDEX
 SEDBASE

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น จำนวน 132 ชุด จากผู้ใช้บริการคืนคืน สารนิเทศจากฐานข้อมูล ซีดี-รอม จำนวน 15 ฐาน ฐานข้อมูลละ 15 ชุด คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 225 ชุด คิดเป็นร้อยละ 58.67 เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ พบว่าเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 23 ชุด เนื่องจากผู้ใช้บริการที่คืนด้วยตัวเองเป็นผู้ตอบแบบสอบถามดังนั้น แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการซึ่งนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้มี จำนวน 109 ชุด คิดเป็นร้อยละ 48.45 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน

ฐานข้อมูล	ห้องสมุด	จำนวนแบบสอบถาม ที่แจก	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
ADONIS	มธ : พศ	15	2
AGRICOLA	จพ : สพ	5	0
	มข	5	0
	มอบ	5	4
ASFA	มอ : หคอ	15	10
CAB	จพ : สพ	15	2
COMPENDEX	จพ : วศ	2	0
	มข	2	0
	มม	2	1
	มอ : หคอ	3	4
	สจร	3	4
	สจพ	3	3
COMPUTER	มอ : หคอ	15	2
SELECT			
EXCERPTA	มม : ศร	15	1
MEDICA			
INSPEC	มม	7	0
	สจร	8	11

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน (ต่อ)

ฐานข้อมูล	ห้องสมุด	จำนวนแบบสอบถาม ที่แจก	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
INTERNAL MEDICINE LIFE SCIENCE	มม : รม	15	3
	จพ : วท	3	7
	มข	2	0
	มช	2	0
	มบ	3	5
	म्म	2	0
	มอ : หคอ	3	0
MEDLINE	จพ : ทพ	1	0
	จพ : พศ	2	3
	มข : พศ	2	3
	มช : พศ	2	4
	มธ : พศ	1	2
	म्म	1	0
	म्म : ทพ	1	1
	म्म : รม	1	0
	म्म : ศร	1	2
	म्म : วท	1	0
	มศว : พศ	1	0
	มอ : พศ	1	0
NEW ENGLISH JOURNAL OF MEDICINE	म्म : รม	15	8
NURSING	มข	5	0
	มบ	5	5
	มอ : หคอ	5	8

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน(ต่อ)

ฐานข้อมูล	ห้องสมุด	จำนวนแบบสอบถาม ที่แจก	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
SCI	จพ	2	1
	มช	2	0
	มบ	3	3
	มม	3	3
	มม : ศรี	2	1
	มอ : หคอ	3	4
SEDBASE	มม : ศรี	15	2

เหตุที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากห้องสมุดบางแห่งเกินจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละฐานข้อมูลตามที่กำหนดไว้ เพราะห้องสมุดบางแห่งไม่มีผู้ให้บริการขอให้บรรณารักษ์คืนข้อมูลให้ ทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในห้องสมุดที่มีผู้ให้บริการให้บรรณารักษ์คืนข้อมูลให้เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนฐานข้อมูลละ 15 ชุด ตามที่กำหนดไว้

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการนั้นมีผู้ให้บริการที่ลงชื่อไว้ในแบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการจำนวนทั้งสิ้น 24 คน จากห้องสมุดจำนวน 16 แห่ง ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จำนวน 1 คน

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 คน

ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ห้องสมุดกลุ่มแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยบูรพา

สำนักหอสมุด จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยมหิดล

สำนักหอสมุด จำนวน 2 คน

ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 1 คน

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จำนวน 3 คน

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร จำนวน 4 คน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สำนักหอสมุด จำนวน 2 คน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ จำนวน 2 คน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ

สำนักหอสมุด จำนวน 1 คน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับผู้ให้บริการของห้องสมุดที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และรับคืนด้วยตัวเอง แต่ผู้ให้บริการของห้องสมุดที่อยู่ในเขตจังหวัดอื่น ๆ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และรับคืนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการที่รวบรวมได้แต่ละชุดมาคำนวณอัตราความถูกต้องและตรงกับความต้องการและอัตราความใหม่ของการค้น โดยใช้สูตร ดังนี้

อัตราความถูกต้องและตรงกับความต้องการ

$$\frac{\text{จำนวนรายการเอกสารที่ค้นได้ ถูกต้อง และตรงกับความต้องการของผู้ใช้} \times 100}{\text{จำนวนรายการเอกสารทั้งหมดที่ค้นได้}}$$

อัตราความใหม่ของการค้น

$$\frac{\text{จำนวนรายการเอกสารที่ค้นได้ ถูกต้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้และเป็นรายการใหม่ไม่เคยค้นพบมาก่อน} \times 100}{\text{จำนวนรายการเอกสารที่ค้นได้ ถูกต้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้}}$$

นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC (Statistical Package for the Social Sciences for the Personal Computer) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล แต่ละส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ
 - 1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล หากำร้อยละ
 - 1.2 ปัญหาในการให้บริการ หากำเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 2. แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บริการ
 - 2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและการใช้บริการ ความต้องการในการค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลซีดี-รอม หากำร้อยละ
 - 2.2 ผลการค้นที่ผู้บริการได้รับ หากำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.3 ความพึงพอใจที่ผู้บริการมีต่อผลการค้น หากำเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดใช้จุดทศนิยมเพียง 1 ตำแหน่ง ในการคำนวณค่าร้อยละ เนื่องจากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูล ครั้งนี้มีข้อจำกัดในการคำนวณค่าร้อยละได้จุดทศนิยมเพียง 1 ตำแหน่งเท่านั้น สำหรับการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยกำหนดใช้จุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง เพื่อความละเอียดในการแบ่งระดับความพึงพอใจ และระดับปัญหา ซึ่งใช้มาตรวัด 5 ระดับ โดยผู้วิจัยใช้ตามมาตรฐานค่าแบบ Likert-type-scale ดังนี้
- 4.60 - 5.00 พึงพอใจมากที่สุด/มีปัญหามากที่สุด
 - 3.60 - 4.59 พึงพอใจมาก/มีปัญหามาก
 - 2.60 - 3.59 พึงพอใจปานกลาง/มีปัญหาปานกลาง

1.60 - 2.59 ฟังพองใจน้อย/มีปัญหาน้อย

1.00 - 1.59 ฟังพองใจน้อยที่สุด/มีปัญหาน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีข้อเลือกตอบในกรณีที่ไม่มีปัญหาโดยไม่นำข้อมูลที่เพิ่มขึ้นมาวิเคราะห์รวมกับระดับปัญหาซึ่งมีเพียง 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยนี้มีข้อจำกัดคือ ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการที่ให้บริการรักษากันข้อมูลให้มีจำนวนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดเกือบทุกแห่งอนุญาตให้ผู้ให้บริการค้นข้อมูลเองในกรณีที่ผู้ให้บริการต้องการค้นเอง ประกอบกับห้องสมุดหลายแห่งให้บริการในระบบข่ายงานทำให้ผู้ใช้ค้นข้อมูลเองสะดวกมากขึ้น ดังนั้นผู้ใช้ส่วนใหญ่จึงใช้บริการในลักษณะค้นข้อมูลด้วยตัวเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย